SPORTRAAD SRM MEIERIJSTAD

Meierijstad, 10 september 2018

Advies Sportraad Meierijstad inzake paracommercie, 4e wijziging APV

Context (korte versie)

Het sporten in verenigingsverband in Nederland wordt algemeen erkend als een uniek systeem met enorme maatschappelijke waarde. De sportvereniging als organisatie staat echter onder druk vanwege een veranderende omgeving. De gelijkgestemdheid en bereidheid van leden om zich in te zetten voor de vereniging is lange tijd de drijvende kracht geweest achter de organisatie van verenigingen. De digitale revolutie waar we nu inzitten is ook van grote invloed op sportverenigingen. De digitalisering heeft gezorgd voor een toename in de wens tot "gelegenheids-verbintenissen" die zich kenmerken door het beoefenen van sport op de momenten dat het leden uitkomt, zonder er te veel omheen te willen doen. Aan de andere kant zien we als gevolg van de digitalisering ook een sterke tegenbeweging in de behoefte om elkaar juist ook fysiek te ontmoeten. Uit recent onderzoek door de KNVB en de Universiteit van Tilburg is gebleken dat de cultuurkant van de vereniging de belangrijkste is voor een goed functionerende vereniging. Juist deze informele kant van de vereniging is ook wat een vereniging onderscheidt van andere (commerciële) sportaanbieders. Uit onderzoek blijkt dat het niet de wekelijkse trainingen en wedstrijden zijn die de vereniging de vereniging maakt, maar juist de momenten ertussen waarop mensen met elkaar ervaringen, tradities, normen en waarden kunnen delen.

Bij veel leden is het contact met de vereniging beperkt tot een training en een wedstrijd. Maar de vereniging bestaat natuurlijk 24/7. Willen we de cohesie en gelijkgestemdheid binnen de vereniging groter maken, dan dienen we de contactmomenten te vermeerderen en te verdiepen. De vereniging moet in deze tijd uitgedaagd worden om meer, maar vooral ook spraakmakende ontmoetingen te organiseren. Door het organiseren van ontmoetingen in de momenten tussen de trainingen en wedstrijden in de vorm van feesten, zomerkampen, kaartavonden, clubkampioenschappen, toernooien, open vergaderingen of op welke manier dan ook, creëer je binding en versterk je de verenigingscultuur. Een eigen kantine helpt natuurlijk bij het organiseren van ontmoeting, maar er zijn verschillende andere manieren om dit voor elkaar te krijgen. Zo heeft niet elke vereniging in Nederland een eigen accommodatie, maar wellicht wel een vaste stamkroeg die de club sponsort.

Advies

Deze lange inleiding en context zijn van belang omdat in een discussie rondom paracommercie soms snel wordt gesuggereerd dat de kantine alleen dient om de clubkas te spekken. Uiteraard is een gezonde financiële huishouding voor een sportvereniging erg belangrijk, en zijn voor vele verenigingen de kantine-inkomsten ook hard nodig om uit de rode cijfers te blijven in een tijd dat subsidies en sponsoring teruglopen. Maar het belang van de kantine is dus veel groter dan alleen de financiële component. De kantine is de plek waar de verenigingscultuur gecreëerd wordt, waar mensen met elkaar in contact komen en waar dus daadwerkelijk verenigd wordt en de sociale cohesie ontstaat.

In de onlangs verschenen Sportnota van Meierijstad wordt ook het belang van sportverenigingen onderkend en is de ambitie om toe te werken naar vitale en open verenigingen die een belangrijke schakel zijn in de samenleving en een bredere maatschappelijke rol op zich nemen. Onderstaand een aantal passages uit de Sportnota waaruit dit blijkt:

2.1 VITALE VERENIGINGEN
Om maatschappelijke meerwaarde te kunnen creëren moet een vereniging vitaal zijn. Dit betekent dat ze voldoende leden en vrijwilligers hebben, de financiën en accommodatie in orde zijn en binnen de vereniging draagvlak is om een maatschappelijke rol op te pakken. Als gemeente willen we verenigingen ondersteunen om een vitale vereniging te worden of te blijven.

2.2 OPEN VERENIGINGEN
De open club gedachte kan een vereniging helpen om vitaal te blijven, en een maatschappelijke rol op te pakken. Een open sportvereniging is een vereniging met een verbindende rol, die maatschappelijk actief is en samenwerkt met andere partners. Dit concept van het NOC*NSF willen we graag verspreiden onder verenigingen in Meierijstad.

2.3 SAMENWERKING
Sportverenigingen zijn een belangrijke schakel in de samenleving. Door de impliciet verbindende rol van sportverenigingen zijn zij als geen ander in staat om maatschappelijke meerwaarde te creëren. Samenwerking is hierbij van groot belang, en wordt vormgegeven door de volgende driehoek: inwoners zijn zelf verantwoordelijk om daadwerkelijk te gaan sporten en bewegen, verenigingen verzorgen de mogelijkheden om dit te gaan doen en de gemeente faciliteert, stimuleert en/of regisseert, afhankelijk van de rol en inzet van de gemeente.
In deze driehoek is er ruimte voor een sportcollectief van (een afvaardiging van) verenigingen om gevraagd en ongevraagd te adviseren. Op 18 december 2017 is dan ook de Sportraad Meierijstad (SRM) opgericht. De SRM heeft een rol als versteviger van de onderlinge samenwerking en kennisuitwisseling tussen verenigingen, belangenbehartiger van verenigingen en sparringpartner voor de gemeente.

2.4 SOCIAAL MAATSCHAPPELIJKE ROL
De vitale vereniging, open club gedachte en samenwerking met andere maatschappelijke partners en verenigingen: allemaal actielijnen die een rol spelen in het oppakken van een sociaal-maatschappelijke rol voor sportverenigingen. Dit helpt ons bij het inzetten van sport als middel om diverse andere doelstellingen te behalen op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid, welzijn en leefbaarheid.

Als sportraad zien wij in de discussie rondom paracommercie dat een aantal belangen van sportverenigingen mogelijk onder druk komen, te weten:

- de mogelijkheden voor sportverenigingen om mensen te verenigen.
- de mogelijkheden voor sportverenigingen om financieel gezond te blijven.
- de mogelijkheden voor sportverenigingen om vitaal te worden/blijven.
- de mogelijkheden voor sportverenigingen om een open vereniging te worden/blijven.
- de mogelijkheden voor sportverenigingen om samenwerkingen aan te gaan.
- de mogelijkheden voor sportverenigingen om een sociaal, maatschappelijke rol op te pakken.

Deze belangen zijn groot. Afbreuk hieraan vormt een grote bedreiging voor de toekomstbestendigheid van de sportvereniging en daarmee ook de sportbeoefening.

Uiteraard zien wij ook de belangen van de lokale horeca. Sterker nog, wij zien een overlap in de belangen van de lokale horeca en de sportverenigingen. Zoals eerder aangegeven hebben veel sportverenigingen geen eigen kantine, hier zou de lokale horeca een uitstekende samenwerkingspartner voor kunnen zijn en daarmee een bijdrage kunnen leveren in de toekomstbestendigheid van deze verenigingen. In het verlengde hiervan zien we ook steeds meer

initiatieven ontstaan waarbij verenigingen partner zijn van de lokale horeca door bijvoorbeeld in sportkantines van de Gemeentelijke sporthallen bardiensten te draaien onder supervisie van de uitbater. Deze vorm van samenwerking juichen wij zeer toe aangezien dit voor de binnensportverenigingen op financieel vlak wat kan opleveren maar vooral ook het "thuisgevoel" zal doen toenemen.

Wij onderschrijven dat de kantines voor sportverenigingen alleen gebruikt dienen te worden voor activiteiten richting eigen leden en aanverwante personen of organisaties. Dit is tenslotte ook de functie van een sportkantine. Dat het organiseren van feesten en partijen voor derden en ook individuele leden niet is toegestaan is volstrekt logisch. Ook kan er best met de lokale horeca meegedacht worden rondom feestdagen of andere feestelijke momenten die voor de horeca belangrijk zijn zoals kermis, carnaval, Koningsdag, enzovoort. Wat ons betreft is een open en continue dialoog en/of samenwerking mogelijk. Met name in Schijndel en Veghel is dit ook al jaren het geval.

Het advies van de Sportraad is om de openings- en sluitingstijden van sportverenigingen niet te beperken maar waar nodig zelfs te verruimen zodat de belangen van de sportverenigingen gewaarborgd blijven en verenigingen kunnen blijven inzetten op het verenigen en daarmee hun eigen toekomstbestendigheid, vitaliteit en maatschappelijke rol. Als praktische beperking zien we tevens dat de sportmomenten bij de diverse sportverenigingen dermate uiteen lopen, er zijn nagenoeg geen momenten waarop er niet gesport wordt in Meierijstad hierdoor zijn beperkingen op basis van tijdstip praktisch lastig uitvoerbaar.

Wel onderstrepen wij het van belang om duidelijke kaders te scheppen welke activiteiten wel en welke niet mogen plaatsvinden binnen sportkantines. Qua type activiteit vinden wij het volstrekt logisch dat de reguliere horeca beschermt wordt tegen oneerlijke concurrentie.

Het standpunt van Sportraad Meijerijstad is dus om kaders te stellen op basis van type activiteit en niet op tijdstip of hoeveelheid.

Sportraad Meierijstad

Rolf de Jong, voorzitter

Opmerking: een gedeelte van bovenstaande tekst is afkomstig uit het boek "Back2Basics, de kracht van verenigen". Dit boek is onlangs gepubliceerd door auteur Berend Rubingh met support van de KNVB. Back2Basics is beter bekend van de animatiefilmpjes over het besturen van verenigen, deze zijn via YouTube al miljoenen keren bekeken. Het Back2Basics netwerk heeft ook een belangrijke input geleverd aan het Nationaal Sportakkoord middels het zgn. sportverenigingsakkoord.

Voor een uitgebreidere versie van de hierboven geplaatste context, verwijzen wij naar de bijlage van dit Advies.